

LA FHOCG AMB LA SEGURETAT DELS PACIENTS

Els professionals de la Fundació Hospital d'Olot Comarcal de la Garrotxa treballem per poder proporcionar una atenció sanitària i sociosanitària de qualitat basada en pràctiques segures.

La cultura de la seguretat d'una organització és el producte dels valors individuals i de grup, les actituds, les competències, percepcions i objectius que determinen el grau de compromís de l'organització per a minimitzar el dany relacionat amb l'assistència sanitària al pacient.

Les estratègies clau per a aconseguir-ho són:

- **Lideratge de les Comissions i grups de treball, amb el suport de la Direcció**
- **Implementació de pràctiques segures basades en l'evidència científica**
- **Monitorització, avaluació comparativa i difusió del resultats**

Les estratègies queden recollides al Pla de Seguretat i Qualitat de la institució.

Les àrees on impulsem la millora continua són:

Prevenició i tractament de les úlceres per pressió

Què és una úlcera per pressió?

És el deteriorament de la integritat de la pell i teixit propers relacionat amb la immobilitat o mobilitat reduïda del pacient i les cures proporcionades, entre altres. Pot provocar dolor, perllongament de l'estança hospitalària i complicar greument la recuperació. Es considera que la major part de les úlceres per pressió es poden prevenir.

Millores a la Fundació

Apliquem mesures preventives segons la valoració del risc d'ulceració, que inclouen canvis posturals, control de la humitat i hidratació cutània, control nutricional i superfícies especials pel maneig de la pressió.

Prevenició de les caigudes

Caigudes a l'Hospital?

La caiguda o precipitació involuntària del pacient contra el terra pot ocórrer en qualsevol lloc, també a l'Hospital. Poden provocar ferides, contusions, fractures i produir complicacions en el diagnòstic i/o tractament. L'adopció de mesures de prevenició generals i específiques segons l'estat del pacient poden reduir-ne el nombre.

Millores a la Fundació

Informem els pacients sobre el tipus de calçat adequat, sistema d'avís, valoració dels riscs de caiguda, realitzem la supervisió i/o ajuda en les mobilitzacions, acompanyament, promoció de la deambulació i la coordinació amb els familiars.

Pràctiques segures en cirurgia

Què és la cirurgia segura?

És la cirurgia que inclou la comprovació sistemàtica dels aspectes més rellevants abans de l'anestèsia, abans d'iniciar la cirurgia i en finalitzar-la. Serveix per a prevenir errors relacionats amb el pacient, lloc i procediment correctes, preparació del pacient, prevenició de la infecció quirúrgica, prevenició de complicacions relacionades amb l'anestèsia, amb la tècnica quirúrgica, amb les mostres biològiques i amb els equipaments i instrumental emprat.

Millores a la Fundació

Apliquem el llistat per a la prevenició dels incidents adversos en cirurgia als pacients programats.

Prevenició de les infeccions relacionades amb l'assistència sanitària

Què són les infeccions relacionades amb l'assistència sanitària?

Són aquelles infeccions relacionades, entre altres factors, amb procediments invasius com la inserció de catèters, drenatges, sondes o les ferides quirúrgiques, i no com a conseqüència de la malaltia de base del pacient. Aquestes infeccions poden allargar el temps d'hospitalització, fer necessàries mesures addicionals de diagnòstic i tractaments i fins i tot, provocar la mort. Bona part són previsible.

Millores a la Fundació

Implantem l'estratègia multimodal per a la higiene de mans, la continuïtat en el sistema de vigilància de les infeccions i microorganismes multi-resistents a l'Hospital i la política d'ús correcte i prudent d'antimicrobians.

Promoure la identificació inequívoca dels pacients

En què consisteix la identificació inequívoca?

És la identificació correcta del pacient sense possibilitat de confusió amb una altra persona. És un aspecte bàsic de qualsevol tipus d'assistència sanitària.

Millores a la Fundació

Els pacients hospitalitzats estan identificats per un braçal on consta nom complert i data de naixement i es comprova sistemàticament que la identificació sigui la correcta.

Pràctiques segures en l'administració de medicació

Què és un error relacionat amb la medicació?

És qualsevol incident previsible que pot causar danys al pacient o ocasionar una utilització inapropiada del medicament, quan es troba sota control del personal sanitari o del mateix pacient. Cal diferenciar-los dels efectes secundaris dels medicaments (efectes coneguts i esperats, descrits als prospectes dels medicaments).

Millores a la Fundació

Es treballa per a detectar els factors que afavoreixen possibles errors abans que aquests arribin al pacient, disposem de sistemes d'alerta i suport a la prescripció/administració i d'un sistema de notificació pels professionals que inclou l'anàlisi causal, proposta i posada en marxa de mesures per a la eliminació del risc o disminució del mateix.

Pràctiques segures en l'administració de components sanguinis

Què és un component sanguini?

A partir d'una donació de sang s'obtenen tres tipus de components sanguinis: hematies, plaquetes i plasma fresc. D'aquesta manera, els pacients reben només el component sanguini necessari en cada cas, s'optimitza l'ús d'un be escàs i costós i es redueix el risc de reacció transfusional. Actualment, els controls analítics que passen tots els components sanguinis fan que la possibilitat de transmissió de malalties sigui molt baixa malgrat que algunes reaccions secundàries poden arribar a ser molt greus.

Millores a la Fundació

Disposem d'un sistema de seguretat transfusional pel control i traçabilitat de la compatibilitat sanguínia a capçalera de pacient.

Manteniment dels equipaments d'electromedicina

Què són els equipaments d'electromedicina?

Són els equipaments físics (aparells) necessaris per a la prestació dels serveis sanitaris. Cal que siguin revisats periòdicament i reparats amb controls de qualitat, garantint la seva funcionalitat i seguretat des de l'adquisició i fins la retirada del mateix.

Millores a la Fundació

Disposen d'un Pla de manteniment dels equipaments seguint les instruccions dels fabricants i es monitoritza els seu compliment i qualitat.

Formació continua dels professionals

Perquè és important la formació continua?

La investigació en ciències de la salut és molt important a nivell mundial i genera noves evidències que els professionals han d'anar incorporant a la seva praxi diària. Els professionals són els coneixedors dels problemes diària, de les possibles estratègies de prevenició i les mesures de millora.

Millores a la Fundació

Desenvolupament del Pla de Formació Continuada del centre i suport als professionals per a la formació externa.

Pràctiques segures en radiologia

Què és la radiologia segura?

Les proves complementàries han d'aportar benefici en el diagnòstic i en el tractament dels pacients. Això és especialment important en el cas de les proves radiològiques que usen radiacions ionitzants per tal d'evitar-ne les que siguin innecessàries.

Millores a la Fundació

Monitorització de les imatges rebutjades o repetides i valoració de la indicació de la prova.

Bibliografia

- Vincent Ch., Burnett S., Carthey J. The measurement and monitoring of safety. Centre for Patient Safety and Service Quality (CPSSQ). The Health Foundation. 2013
- Resumen. Guía de recomendaciones basadas en la evidencia en Prevención y Tratamiento de las ÚLCERAS POR PRESIÓN EN ADULTOS. GNEAUPP
- Soldevilla-Agreda, JJ. García-Fernández, FP. Comisiones de Úlceras por Presión. Serie Documentos de Posicionamiento GNEAUPP nº1 (Segunda Edición). Grupo Nacional para el Estudio y Asesoramiento en Úlceras por Presión y Heridas Crónicas. Logroño. 2012.
- Grupo de trabajo de la Guía de Práctica Clínica para la Seguridad del Paciente Quirúrgico. Plan de Calidad para el Sistema Nacional de Salud del Ministerio de Sanidad, Política Social e Igualdad. Agencia d'Informació, Avaluació i Qualitat en Salut (AIAQS) de Catalunya; 2010. Guías de Práctica Clínica en el SNS: AATRM N°2007/242010
- Estrategia de Seguridad del Paciente del Sistema Nacional de Salud. Período 2015-2020. Sanidad 2015. Ministerio de Sanidad, Servicios Sociales e Igualdad.
- Web Medicaments i farmàcia del la Generalitat de Catalunya, disponible a <http://medicaments.gencat.cat/ca/professionals/seguretat/errors-medicacio/que-son/>
- McClelland DBL, Pirie E, Franklin IM, en nombre de los participantes en el proyecto de la UE sobre uso optimo de Componentes. Servicio Nacional Escocés de Transfusión Sanguínea. Revisió espanyola por M.Lozano Molero. Manual de uso optimo de Componentes Sanguíneos. Ministerio de Sanidad, Política Social e Igualdad.
- Pla de Salut de Catalunya 2016-2020. Un sistema centrat en la persona: públic, universitari i just. Departament de Salut. Generalitat de Catalunya. 2016.
- Hand hygiene technical reference manual: to be used by health-care workers, trainers and observers of hand hygiene practices. World Health Organization. 2009.